

L'Esquella de la Torratxa

Any XLIII :: Número 2205

15 cèntims = Atrassats 30

Barcelona, 10 de juny de 1921

DESPRÉS DE LES PLUGES

— Estimat Sant Pere, em sembla que és hora de que jo entri en acció.
— Sí, home!... Però bé tenia de fer una mica contents als taverners...

SARNA
 CURA RÁPIDA
Sarnicida Paradell
 Frasco 4 pesetas
 Asalto, 28, farmacia - Barcelona

PARA ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO é INTESTINOS
GASTROL
MIRET
 PROBARLO ES CURARSE
 FARMACIO MIRET - Farmacéutico
 Diputación, 205 - BARCELONA

DE VENTA
 EN TODAS PARTES

Antoni López
IMPRESSOR
 Impressions comercials de totes menes
 Treballs de luxe i econòmics
EDICIONS
 Olm, 8, interior **Teléfono 4115 A**

No s'oblidi d'endur-se'n en els
 seus viatges i excursions, una làm-
 para tubular i pila elèctrica "LOT"
 Ella li facilitarà intensa llum a tot
 arreu.

Bloks Notes **Bazar de la Unión**
 a DEU CENTIMS Unió, 3. - BARCELONA

B **A Z A R D E L A U N I Ó** **N**
 Carrer de la Unió, 3. - BARCELONA

ÚTILS PER A ESCRIPTORI **TINTES SUPERIORS**

IMPRESSIONS COMERCIALS DE TOTES MENES

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Llibreria Espanyola-Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes., Estranger, 5

LES ELECCIONS

Si als catalans ens preguntessin:
—Què heu fet?
Podríem respondre:
—Viure.
—I després?
—Després, votar.

El català és l'home constitucional que més ha votat i més votarà en aquesta vida electoral. Vota diputats a Corts, provincials i regidors... Com els altres espanyols—se dirà. Però com que an aquí tot és més que en el reste d'Espanya, el vot és més vot i l'elector és més elector, perquè a Catalunya els partits són partits, els candidats patriotes i els electors homes abnegats que voten dematí sacrificant les tebiors matinals. Ademés votem a l'Ateneu, votem en el Gremi, votem en la «Lliga» o en la Casa del Poble, votem en la Societat, votem en el Club, tant que ja no sabem si vivim per a votar o votem per a viure.

I això és ara, quan En Puig i Cadafalch és un president tan a precari que sembla clandestí. Quan l'autonomia ens sigui donada, aleshores votarem per lo general d'Espanya i per lo particular de Catalunya. Tindrem eleccions generals catalanes i eleccions encara més generals espanyoles. Tindrem plebiscits. Tindrem referendums. Tindrem tot lo que en matèria electoral han produït els pobles més avençats electoralment, i quan el senyor Cambó, o el senyor Puig, sortint per Europa a fer pràctiques, trobin alguna nova faisó de votar, ens serà aplicada, després d'un article apologètic a *La Veu*, que serà immediatament recollit per *La Publicidad*.

I no és possible el descans. A cada elecció hem de salvar a Catalunya, igual que si fos una criatura de creïença difícil. Unes vegades l'hem d'enfortir per dins, i aleshores votem amb un vot reconstituent. Altres vegades l'hem de portar a fora, als camps espanyols, a les muntanyes de l'Espanya gran, és com si votessim que prenguéssim aigua de Covadonga. Altres, en fi, se tracta de una afecció local, com ara, d'enfortir la Mancomunitat, i el vot li fa d'emolient. Són mals de creïença, i mentre

Catalunya creixi, i ja en fa d'anys que està creixent, hem de votar.

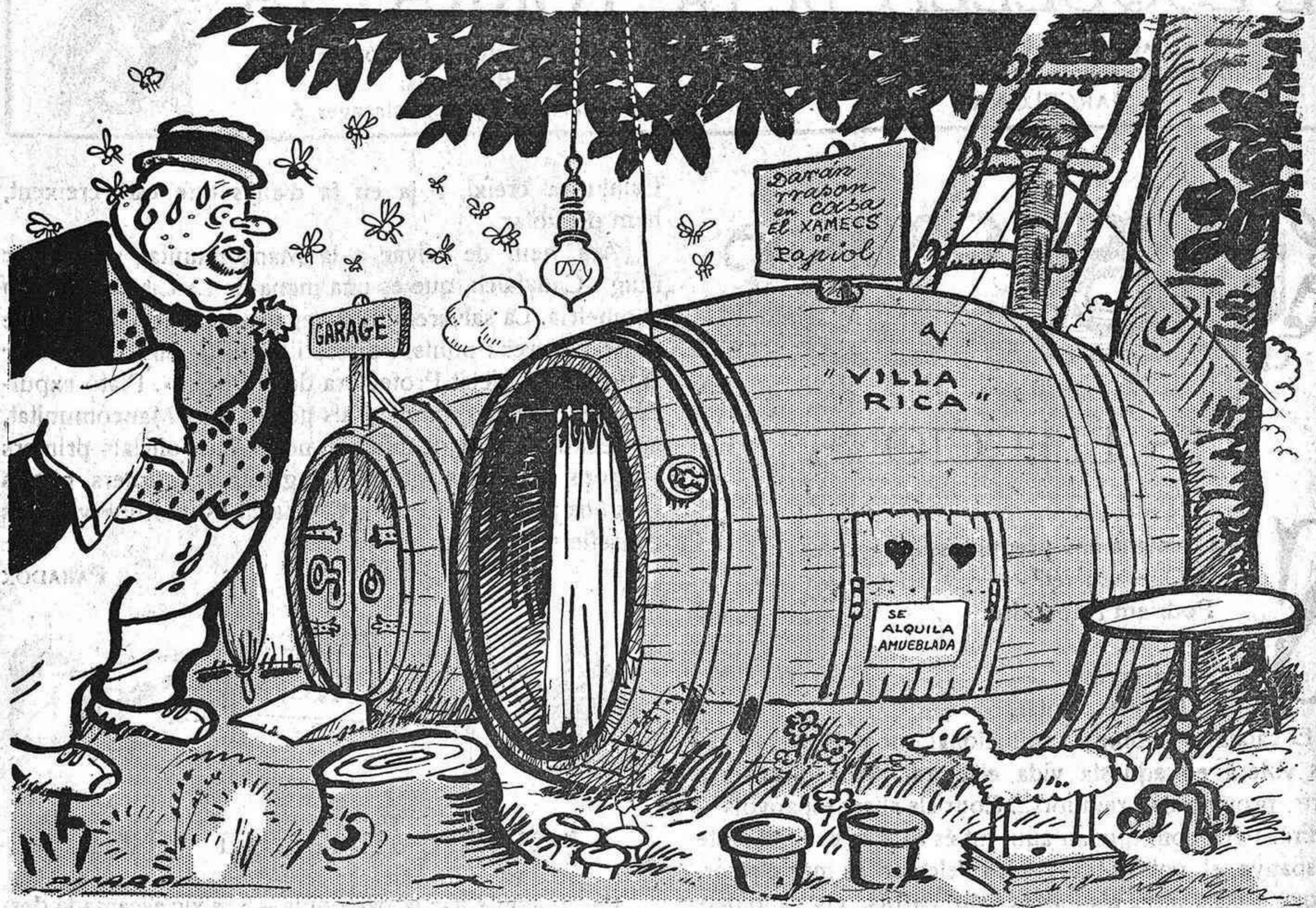
Ara, hem de salvar a la Mancomunitat, i al senyor Puig i Cadafalch, que és una mena de La Cierva que sap geometria. La salvarem, una vegada més, no pas perquè faci carreteres i ponts, i carros i telèfons, sinó per ésser la nostra «Societat Protectora de la Poesia». Plató expulsava de la seva república als poetes, i la Mancomunitat, els recull. A la Mancomunitat no hi han oficials primers i segons, sinó flors naturals i englantines, primers poetes i segons poetes. En Puig i Cadafalch és un Minerva, i els consellers les muses.

PARADOX

Sempre hi ha un pitjor

Per a contentar la parròquia—bon xic escamada després de la primera conferència—ha donat el senyor Maynés una segona representació de la tragicomèdia política—administrativa, en la que actua d'heroi per força. A la part d'opinió que s'interessa per les incidències de la lluita entaulada entre els grups que es disputen el màndol de la ciutat, li sembla que el cap de la minoria regionalista consistorial defugia el parlar de quelcom més que de les minúcies que constituïren el fons del primer discurs pronunciat en la sala del C. de D. Per a demostrar lo contrari, salta el senyor Maynés novament a la tribuna, extenent-se en una tanda de consideracions apropòsit d'alguns dels principals assumptes plantejats a l'hora present a Cà la Ciutat. En el parlament del senyor Maynés hi ha les corresponents al·lusions al estat de l'Hisenda, al pressupost extraordinari, als projectes de obres públiques, al metropolità, al abastiment de aigües, etc. Per lo que toca al enunciat del discurs, no es quedà curt el senyor Maynés, amb tot i haver fet constar que els regionalistes no tenien programa, al menys tal com entén això la gent. Tocant als medis preconitzats per a manar a bon terme la tasca empresa per ell i els seus amics de Consistori, sigui ja tot una altra cosa. En realitat, no creiem que aconseguís el senyor Maynés convèncer a ningú, llevat, naturalment, dels incondicionals que per a ésser-ho, es sentien ja identificats amb l'orador abans de que aquest els dirigís la paraula. Les conferències del senyor Maynés, dites en l'instant precís en que la «Lliga» té posada la vista en les eleccions provincials, poden anar endressades a sincerar els regidors regionalistes de les censures de que són objecte, tant com a reanimar als electors que tenen, en general, tantes

PER AL PROXIM ESTIUEIG

—Alabat sia Déu!... Si no hi ha res més, bé ens l'haurem de quedar!...

ganes de votar com nosaltres desig de formar part d'una Catalunya regida pels cimals de la plaça de la Cucurulla. Com a element de propaganda política passin, doncs, les dugues conferències d'En Maynés, de les que, imparcialment considerades, poca cosa tindriem que dir-ne, llevat la temensa del ròsec. Lo pitjor en concepte nostre, són els discursos a que hauran donat lloc. Els comentaris que els demés caps de les minories consistorials, es creuran en el deure de formular.

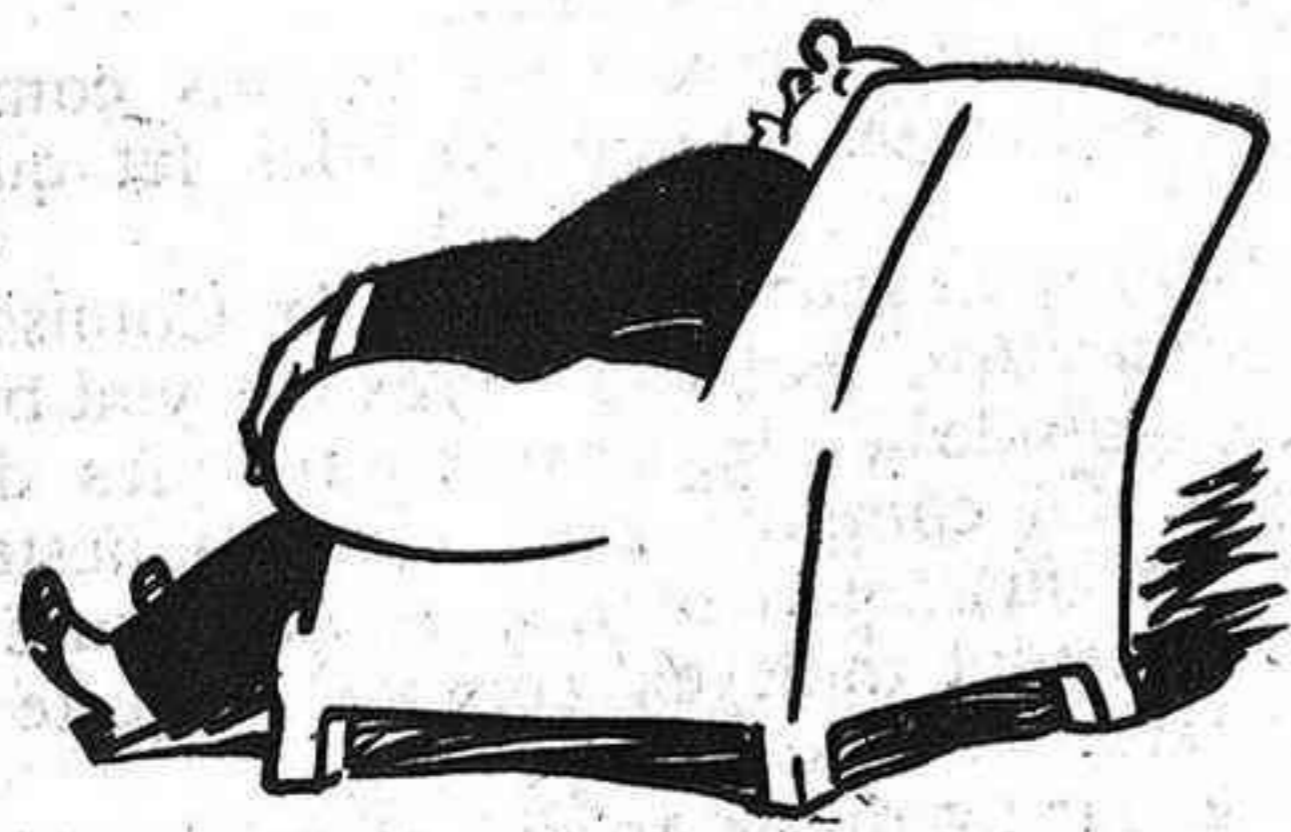
EL BON CÀNDIDAT

—Figueres sempre se tria lo millor.
 —I què és lo millor?
 —Lo millor en les eleccions passades fou En Pi i Sunyer, i en les eleccions del diumenge, En Noguer i Comet.
 —En Noguer i Comet? No'l conec.
 —Perquè no has viscut més que per als teus teixits, però si haguessis fet política, i sobre tot, si haguessis per-

tenescut al nacionalisme republicà, sabries que En Noguer i Comet és un dels joves més intel·ligents i amb més vocació política de l'antiga esquerra.

—I se diu?
 —Ramon, Ramon Noguer i Comet, però ell, se diu R. N. C.
 —Això són unes inicials.
 —Són les seves, amb les que firma els seus articles. I ademés són la seva ànima política.
 —No ho entenc.
 —En Noguer i Comet és del partit republicà català. Doncs ell firma R. N. C. que vol dir «republicà nacionalista català».
 —Ah! Ja.
 —I fa més, firmant així, fa més, El C. N. R. o sigui el Centre Nacionalista Republicà, fou el Vaticà de l'esquerra i encara és anyorat. Doncs, ell, En Noguer i Comet, se firma R. N. C. que a l'inrevés és el C. N. R.
 —Si que són unes inicials aprofitades.
 —Aprofitades, admirades i necessàries, perquè el partit republicà nacionalista català, no tindrà necessitat de fer segell, perquè amb el que En Noguer porta al dit ne tindrà prou.
 —Doncs digui que aquest xicot pot dir: El partit sóc jo.
 —Per això li he dit que Figueres sempre se tria lo millor.

ACTIVITAT MUNICIPAL

La tasca feta

ratllant a la baorreria; més que un esperit d'empresa, un esperit d'entremalladura i de bohèmia.

Ara vé lo bó, del cas.

Al dictàmen de la Comissió de Cultura creant les biblioteques escolars, acompanya un catàlec de les obres aplegades per a servir de passatemp i contribuir al millorament dels infants. Entre els cent vint títols cridats a omplir una tant meritòria com delicada tasca, no se n'hi compta ni un, extret de la llista de novel·les signades pel senyor Josep M.ª Folch i Torres, publicades sots els auspicis de l'editor d'*En Patufet*. Es que a judici de la Comissió de Cultura, van les novel·les d'*En Patufet*, compreses en la categoria expressada en les línies copiades més amunt?

Es cosa de demanar a la Comissió de Cultura, o als seus assessors, que parlin amb la franquesa que pertoca a la greutat de l'assumpte. Que manifestin sense embuts el seu parer. Sinó per a reparar el dany que pot haver-se causat, per a evitar els perjudicis que a l'infància de la nostra terra poden encara pervenir.

Correspón als pares de família, conèixer els perills que per als nostres fills entranya la lectura d'*En Bolavà*, *La fortuna d'En Pere Violet*, *En Jordi Bel*, i demés narracions dites infantils, que hem permès llegir als nois, fiats en que actuava a casa nostra una mena de ministeri d'instrucció pública, titolat *Consell de Pedagogia*, expert en l'art de manejar el bombo, ultra costar-nos la seva actuació lo que se'n diu, un ull de la cara.

Flamenquisme

Un home s'ha acostat a la taula del cafè i ens ha saludat amb més afecte que de costum. Aquest home, diu ell—i ho creu—és un amic nostre.

Potser sí, però és un amic, sabem nosaltres, del que no sabem res, ni el nom, ni l'ofici. Es un home que fa d'això: d'amic, que en viu de fer d'amic.

Aquest home ens venia a demanar lo que mai creïem que ens pogués demanar ningú: que toregessim un vedell en una *corrida* de beneficència.

Nosaltres ens hem quedat blaus. Paraula! Ens havien demanat articles, articles elogiant totes les ximpleries possibles, ens havien demanat recomanacions, ens havien demanat diners *para unas medias, para unas flores*, per a un compromís d'honor amb moltes patates. Però que clavessim banderilles a una bestiola d'aquestes que han fet famosa a Espanya, que l'han fet famosa fins a l'Àfrica, no ens ho havia demanat ningú.

I ens ha fet tanta gràcia això—sortosament encara les coses, algunes coses, ens fan gràcia—que hem promès que sí, que torearíem, que quedariem bé, que hi quedariem tant de bé, que potser deixariem aquest ofici tan arrastrat d'escriure articles i drames i novel·les sense ganes, per el de matar bous, que mai en serà tan d'arrastrat.

I hem promès que ens *adornariem*, que ens *adornariem* tant que semblariem una mona de Pasqua.

**

Només hem dit, tímidament: Però i si no hi quedavem de bé? De què ens ha de venir això de matar bous a nosaltres que som tan tranquils?

L'amic ha rigut per sota el nas, com els conills, i mirant-nos amb aire de llàstima, com si patíssim d'alguna malaltia incurable, ens ha dit:

—Però que no són espanyols, vostès?
I nosaltres sense gaire convicció:

— Bé ens ho pensem,

—Doncs, quan s'és espanyol i es porta sang de moreria a les venes i es pot parlar de la hidalguia i del honor a tot drap, se queda bé. Sap el què és portar sang de moreria a les venes? Es portar-hi dimonis desencadenats, és portar-hi la peste bubònica, el còlera, la tramontana. No hi ha res al món com ésser espanyoll!

Després hem sapigut que el nostre amic era *boiscout*, i que ho era per patriotisme, i oficial de la Creu Roja, i cabo del somatent. Tot això ens havia de tranquil·litzar. Ens

acorassava el patriotisme.

En altres èpoques hauríem anat a la conquesta del Sant Sepulcre. Avui ens contentarem en matar un bou infeliç que no ens havia fet cap mal.

LLUIS CAPDEVILA

Aquest número ha passat per la censura

La tasca de demà

GLOSSARI

LA PETITA ANECDOTA

Un jovenet, bon noi i entenimentat, feia l'amor a una senyoreta també bona noia i entenimentada.

Però heu-vos aquí que el tal jovenet tenia un gros defecte: era tímid, tímid i vergonyós que feia pena.

Quan el pobre xicot es trobava festejant al costat de la promesa, no sabia fer altra cosa que barbotejar quatre mots confosos i tornar-se vermell com un pebrot.

Tanta vergonya, tant apocament i tanta timidesa allargaven el festeig de la desventurada parella d'una manera interminable.

Un dia ella, la xicota, cansada de l'excès de miraments pudorosos del seu aturat galan, va atrevir-se a dir-li:

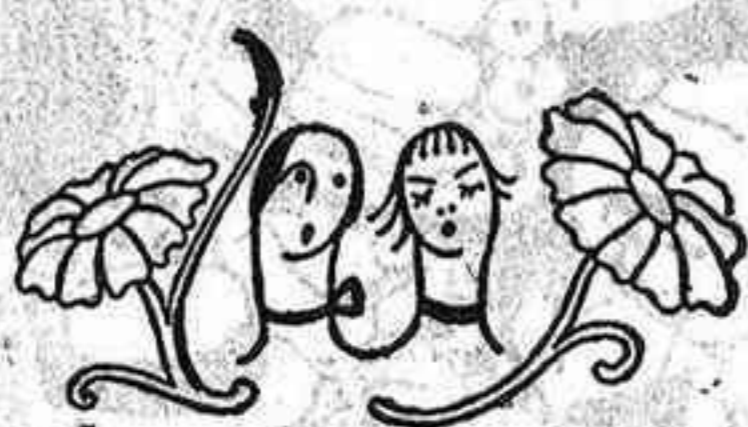
—No sé com ets, Pepitol... Mira que n'he conegudes de persones vergonyoses, i apocades... però cap com tu!... Aixerbeix-te, home!... Està bé que siguis tímid, però no tant!...

Al sentir que la do'ça enamorada li deia això, el pobre festejador encara es va tornar més roig i, com de costum, barbotejà a mitja veu algunes paraules carinyoses.

I com ella insistís reptant-lo per la desesperadora timidesa, en un esc'at de sobtada valentia el xicot li va dir:

—Estimada meva... No hi puc fer més... Es hereditari això... Tots som així els de la família... La meva germana és tímida... El meu germà és tímid... Fins el meu papà ha sigut sempre tímid... Si, si, de debò. Si el papà no hagués estat tan tímid, ara jo tindria tres anys més.

XARAU, trad.

A una morena

Ets morena i de color ferreny
amb uns ullassos grans, encisadors,
que quan miren, fan canviar els colors,
i a l'home més fret, fan perdre el seny.
De tos llavis, el foc, a tu m'empeny
per a poguer fruir de ses dolçors;
quin contrast, tos cabells arrulladors
amb tes dentetes, perles del Montseny!
Quin doll d'hermosura i casticitat,
tens quan camines amb aquests peuets,
que brinquen amb gràcia, com ocellets
fent-ne ressortir la teva beutat.
Mes si vols que et parli amb sinceritat,
no't facis il·lusions; ja sóc casat.

RAMIS CAMALÓ

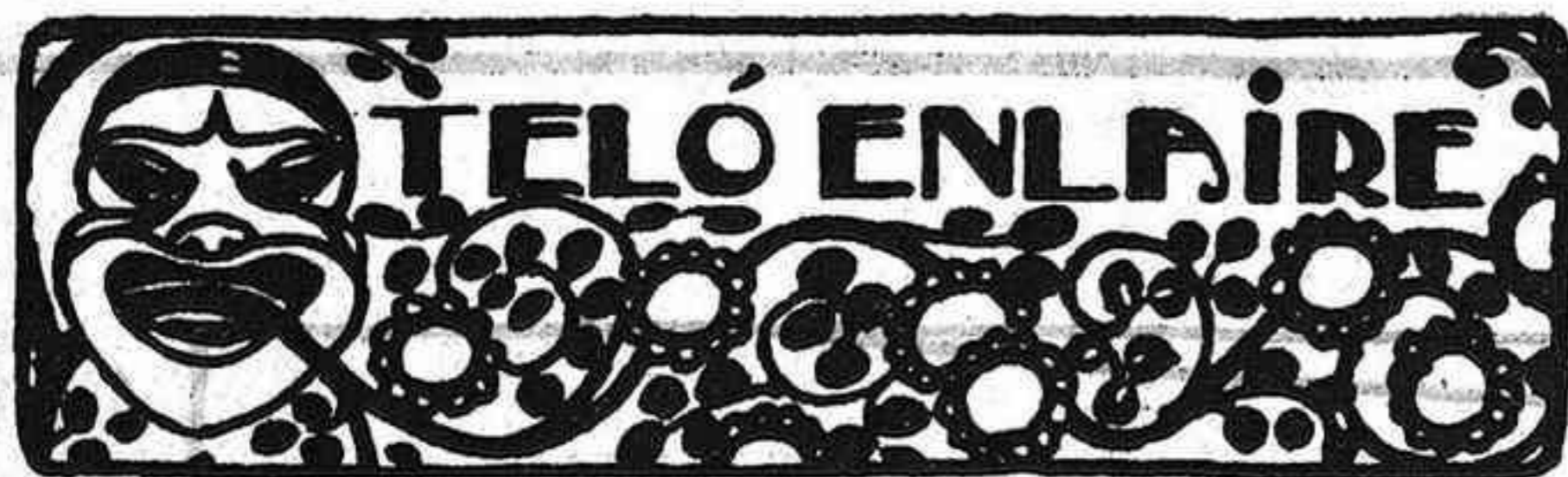

Pels voltants de Sant Joan
treu-te roba del davant.

SI MOSSÉN RAMONET NO HI POSA REMEI...

Com voldrien convertir els claustres de les esglésies, els nostres falsos devots

ROMEA

Una nota interessant del benefici d'En Montero fou l'estrena de *Mascarada*, fantasia de Apeles Mestres. Un poemet exquisid, perfumat de sana poesia i amb perfectes condicions representables. Valent-se de alguns dels vells personatges de la farsa italiana, i d'altres també simbòlics, l'autor de *Sirena*, ha conjuminat uns quadrets escènics de gran visualitat. Més que res és l'obreta una humorada; però una humorada fina, transcendental, amb els seus punts de psicologia, el seu fons filosòfic i els seus ribets de sàtira social. Uns versos polidísimos, elegants, campegen per tot el diàleg.

En Montero, que estigué graciosíssim tota la nit, interpretà el *Pierrot de Mascarada* d'una manera molt justa. Els demés no desentonaren.

TÍVOLI

El castigo sin venganza, Reinat després de morir, El desdén con el desdén, Don Alvaro o la fuerza del sino, heu-vos aquí les quatre obres amb les quals aqueix intrèpit comediant del clàssic vers, En Calvo, ha batallat des del dia que inaugurarà les seves tasques.

Tot obres conegudes, declamades de la brillant manera que ja sabem. Els molts aficionats a aqueix gènere van cada nit al «Tívoli» a disfrutar de valent.

NOVEDADES

Després de *La casa de la Troya* que torna a ésser un èxit, com era d'esperar, ens han representat dues comèdies més de repertori: *Los caciques*, de l'Arniches, i *La casa de Garcia*, obres que la companyia Alba-Bonafé interpreta ajustada i admirablement.

Per a ahir, dijous, estava anunciada la primera estrena de la temporada: *Los salvajes*, tríptic argentí de Albert Ghiraldó; obra de gran èxit a Madrid.

Ja tindrem el gust de dir-hi la nostra.

PRINCIPAL-PALACE

Amb la sala totalment renovada al estil de temporades estiuenques anteriors, ha començat la sèrie de ballaruga castiça.

Totes les elegàncies del món alegre barceloní es donen cita als *Dancings* d'aqueix *music-hall*.

GOYA

Dimecres de la setmana passada estrenà, la Bàrcena, *No te ofendas, Beatriz*, original dels reis de la broma Arniches i Abati.

La comèdia fa passar bé l'estona, però ni artísticament ni literàriament és massa recomanable. Argument mancat de novetat, escenes de grotesca estructura, tipus impossibles i el martellet constant del xisto poca solta.

No obstant, tot ho salvà l'excelent interpretadora de la protagonista. La senyora Bàrcena, inimitable, encomana el bonhumor al públic que no para de riure. No cal dir que en les escasses escenes de caràcter sentimental de bon regent que conté l'obreta, la famosa comedianta hi està igualment superior. En Collado també molt bé, i, els altres arrodonint amb prous feines.

— Per a molt aviat, *El admirable Crickton*.

ESPAÑOL

Allò de *Tots els asos tenen sort*, no és sinó el célebre espectacle *El as*, reformat a la mida dels comediantes de vo-

devill. S'estrenà aquí amb bona acceptació la nit del benefici Santpere.

La ja famosa comèdia dramàtica *La trata de blancas*, continua portant *blanques* a la taquilla.

—Avui, divendres, grans funcions a benefici del aplaudit primer actor Lluís Zanón: *Petit i Pataud* (tarda) i *Coralina & C.^a* (nit).

Donades les grans simpaties amb que compta el beneficiat, són d'esperar unes bones *calderades*.

POLIORAMA

Finida la llarga i brillant temporada de la companyia Güell-Juárez-Asquerino, el comiat de la qual té lloc un de aquests dies, debutarà, dijous que vé, en aquest afortunat teatre de la Rambla, la companyia de drames i comèdies de la Matilde Moreno i En Miquel Muñoz.

La vetlla de inauguració es representarà la bonica comèdia quinteroniana *Nena Teruel*.

MUSIQUERIES

Maco perque sí, resultà el darrer concert repàs del «Orfeo Català», que's donà al Palau la vetlla del dissabte.

Totes les peces del lluit programa foren interpretades, pels deixebles d'En Millet, amb amor i ciència.

Després de grans aplaudiments hagueren de repetir-se *En Pere Galleri* i *L'Hereu Riera*, de la primera part; *Capitant* (preciosa composició nova, d'En Nicolau) i *La nostra verema* (valenta sardana d'En Morera).

Aqueixes dues obres, estrenes totes dues, entusiasmaren al auditori, que aclamà als eminents compositors catalans, junt amb els interpretadors.

—Diumenge vinent, dia 12, el «Sextet Iberia» donarà un dels seus anunciats concerts, executant un famós Sextet d'En Tomàs Bretón.

CATALANS A VALENCIA

Un amic ens dona compte d'una festassa celebrada en el «Centre Català» de València.

Els aficionats catalans representaren una comèdia i els de la colla Robert, Tormo, Rodríguez, la Viñas, etc., interpretaren *La Garfia*, un notable *guinyol*, en el que els simpàtics artistes catalans aconseguiren una gran ovació.

Al acabar-se el festival, la Junta del «Centre Català» de València obsequià a *las huestes* d'En Pepet Robert amb un banquet d'homenatge.

Sonet tràgic

Callen, com encant, els timbals i gralles
la gent, com el torb, va i s'arremolina.
movent aldarull parlen de baralles
i més d'un parer an el crim s'inclina.

S'ouen grans xisclets com també ploralles
i uns ais! molt profunds de malalt que fina
i oprimits els pits com per fortes malles
el respir tan sols és tot quan domina.

Com brunzent coet que l'espai recorra
deixant en son pas senyal que s'esborra.
corrent va la «poli» amb el vigilant
i arribats al lloc on la gent senyala
el registre fent d'una fosca escala
troben el cos d'un ratolí expirant.

ANTONI MONTFORT BOIX

:-: PAPERAM :-:

EL DRAP SAGRAT.—Episodi dramàtic propi per a ésser representat en teatres de aficionats. Obra de molt efecte teatral i de un gran exaltament patriòtic-nacionalista. Es del mateix autor de «Jordi Erin», celebrat diàleg que també forma part del mateix llibre.

L'ha editat la casa Bonavia.

DOÑA CAPRICHOS, per *Constanti Suárez*.—Una novel·la de les que se'n podria dir d'amors i amoretes; pàgines càlides de passió i altres pàgines de discreteig. Tal com exigeix la moda, en *Doña Caprichos* hi ha també alguna nota realista, encara que no sigui de les que fan enrogir als municipals de punt. L'assumpte és interessant, i respecte a la forma literària no hi ha res a dir.

Ha estat publicada per la casa editorial B. Bauzá.

TURMELL I EL BOO EN FLAMES, per *J. Pérez Jorba*.—Un poemeta ultra modernista exaltant l'amor sexual, seguit d'unes *Estances* clàssiques en les quals s'hi consagra poèticament el més refinat i astragat dels sensualismes eròtics. D'una ma-

nera fina, exquisida, amb mots lluminosos i odorants, el poeta ens canta i ens alaba les més *saboroses* joguines del amor carnal. Cada hu per allà on l'enfila. En la forma desballestada del poemeta—amb tot i confessar que hi havem trobat pensaments bonics i observacions originals ben pesades—no podem estar-hi conformes. En la manera de vestir les *Estances*, sí. I en la ètica, en la moralitat, oportunitat i transcendència de la obra, no'ns hi volem ficar. Tot és discutible, i més això de la poesia sensual. Ens enredariem en un mar de confusions.

El llibre vé excel·lentment presentat. Aquell Boc-Cambó de la coberta, que'ns ha semblat obra d'En Lluís Jou, magnífic.

COMÈDIA DE GUERRA I D'AMOR.—Obra en tres actes, original d'En Avelí Artís. Fou estrenada no fa gaire temps al «Español»; i amb èxit.

CURA DE MORO I LO RET DE LA SILA.—Comèdies d'En Frederic Soler (Seraffi Pitarra). Amb dues obres teatrals han sigut publicades per «La Escena Catalana». I l'anterior, també.

EL RETABLO.—Revista setmanal, la més lliberal i revolucionària que's publica a Espanya. Només els diré que surt a denúncia per setmana. Col·laboradors: l'Alomar, l'Araquistain, l'Unamuno etc.

POESIES.—Recull de les millors poesies d'En Francesc Matheu, seguides d'unes quantes originals de la seva gentil filla Roser, la reina de la festa dels Jocs Florals d'enguany.

FLAMES NOVES.—Nova revista literària catalana. Responem gustosos a la seva amable salutació.

UNA BODA EN YEBALA.—Crònica del Marroc, per Vicens Almela Mengot. Forma en el darrer número de «Los Contemporáneos».

SEPT SCIENCIES

ELS DEPORTS

El passat diumenge tingué lloc un partit entre el C. D. Europa i el F. C. Terrassa, que fou força interessant; puix, malgrat els esforços que feren els terrasencs no pogueren guanyar als «europeus», que varen vèncer per quatre ficades per una que en va fer En Argemí, que és un xicot ros que xuta amb molt acert.

Però qui fou l'amo de les «ficades» va ésser En Olivella, que és molt lleig, però que en sap un «cesto» de ficar pilotes dins del «goal». Encara que nosaltres creiem que amb un porter com el del «Europa», Lleó! no's poden fer brometes.

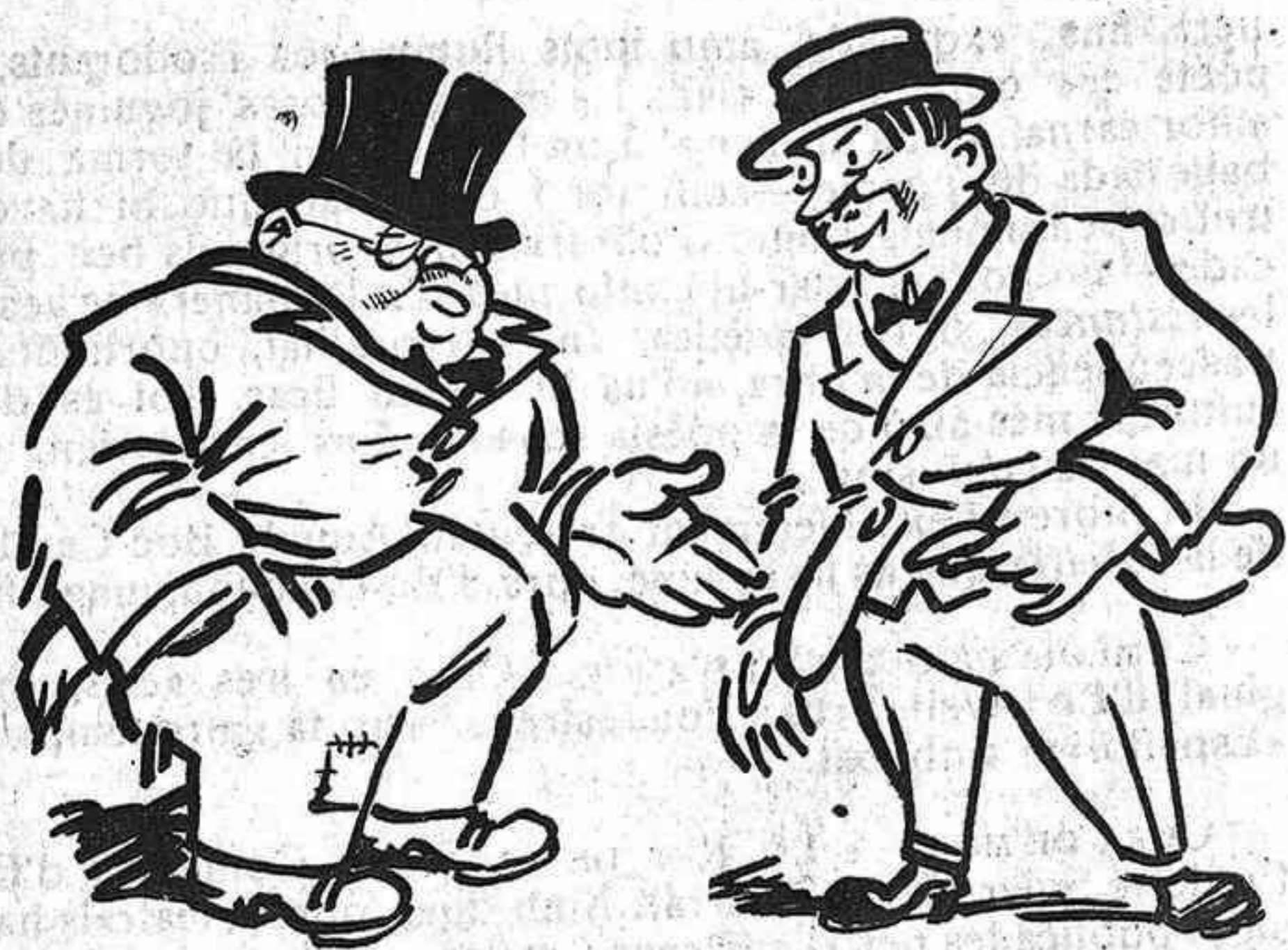
Es veu que el «Europa» té un bon assortit de porters. Quan tinguem una casa, puix encara tenim esperança de ésser «nouveau riche» pensem de manar-li'n un. Si En Matas ens el vol deixar, que creiem que no voldrà.

I prou d'aquest partit.

CAMPIÓ DE GOLF

—Mateix que amb les pilotetes jugo amb els cors del jovent! Un somriç, tres miradetes, un cop ben segur?... I amen!

L'EX NOU-RICVICIÓS

—On vas amb la copa?
—A fer la copeta, si me la pagues.

PARTITS PER A DISSABTE I DIUMENGE

Per a demà a la tarda ens comuniquen que jugaran contra Middlex Wanderers, que és un fort equip de la primera divisió anglesa i que va precedit de molta fama i que donarà motiu a que veiem novament uns bons partits.

Es molta l'espectació que ha donat aquest partit, puix malgrat la descalificació que sofreixen els clubs catalans el C. D. Europa ha conseguit permís per a jugar aquests partits, lo qual demostra que la seva tasca, dins el futbol hispà, ha sigut tan acertada que no té enemics i que sols troba tota classe de facilitats per a desenrotllar les seves iniciatives, que són un bell exemple que poden pendre els demés clubs, que sols fan «política» i deixen el deportisme de recó.

Nosaltres, que som uns fermes partidaris de la nobleza deportiva, sols podem felicitar a aquest club, que amb la seva bona tàctica serena ha pogut conseguir lo que altres no han sabut dur a cap.

Per lo tant esperem que tots els bons deportistes sabran acudir el dissabte i diumenge al camp de l'Europa i demostrà, amb llur presència, que estan al costat de aquest club que tant fa pel millorament del futbol català.

Així, doncs, esperem que seran dos «plens» aquests partits, que són una preparació pels que vindran amb lo que resta de mes.

Nosaltres prometem anar-hi, i com nosaltres, creiem que ningú hi mancarà.—NOLUS

PLATS I OLLES MORUNS

LES ULTIMES BARRISCADES ARTISTIQUES

Qui els hi havia de dir als terrissaires de Paterna que, temps a venir, els seus plats i olles es pagarien a pes d'or!

L'Ajuntament de Barcelona, que ja té del tot acabada l'urbanització de la ciutat comtal i el seu embelliment, no sabent què fer dels diners que li sobren, ha destinat unes

quantas dotzenes de milers de pessetes a desenterrar les escorrialles de la ceràmica «paterniana», per a enriquir amb les troballes els museus barcelonins.

No manca, però, qui creu que's tracta senzillament d'una de tantes encerades municipals, ja que fins ara només havem vist uns quants gibrells i cossis amb més afegidures que pessetes costen.

Els que's cuiden de furgar pels forns soterrats de la Paterna moruna, n'estan força contents de les troballes, i s'escarracen en fer-ne destacar la seva valor artística, arqueològica, tècnica, històrica, *sassànide*, etc., etc., etc.; però estem segurs que si els barcelonins sabessin a quant els hi surt cada peça d'aquests plats i olles de Paterna, engegarien una colla de *paterns*.

I amb raó.

* *

Ja som a les darreres barriscades de la temporada artística; En Montserrat segueix tallant el bacallà al «Saló Parés»; a les «Galeries Laietanes» l'Antonet Urbezo, ens mostrà una quarentena de retrats ferms de dibuix i lleugerament colorits, i En Porcar una vintena de pintures a l'oli... de barato.

Per cert que el tal Urbezo és un xicot de traça que sap caçar les característiques fisionòmiques al primer cop de llàpiz.

Això fa que els visitants de la exposició que tots es coneixen i són *gente bien*, armin un aldarull de mil diables.

—Tia Marieta, ya has visto a las de Sierratacón?

—Ay, sí, hija, Urbezo le ha hecho el ojo demasiado claro. Parecen unos besuguitos.

—Y a la señora Reparada Mirón?

—Tambièn, pero le encuentro pocas arrugas.

—Y a Pepe Ceistacos?

—Está exacto. Hasta tiene la nariz torcida y la berregueta en la barba. Fijate.

De comentaris així, tants com en vulguin. I l'Urbezo que frueix des d'un reconet l'èxit de l'exposició, riu per sota el nas en veure que els seus models es coneixen els uns als altres, tot pensant amb les *peles* que li podrà produir tanta de coneixença.

Coses del Destí.

Allí al costat mateix de la sala dels retrats per la qual no's pot donar un pas, de tants batxillers com hi van, En Porcar exhibeix, en una trista soletat, varies pintures ben orientades, encara que una mica empastifadetes, les quals ens diuen que té pasta de pintor. El quadre més important pel seu treball és el dels *Nens a la platja* i el més seriós el *Retrat de la senyoreta M. V.*, que s'avorreix de rebre tan poques visites, i el més *apetitós*, aquell en que hi ha unes *Pomes*. S'hi veu també uns quants paisatges ben enfocadets.

El jove Porcar ha avençat bastant en poc temps. Em penso que aviat podrà anar sol.

* *

A les «Galeries Dalmau» hi ha també dugues barriscades d'obres d'art: una de dibuixos senzills i magreets que firma En Rafols, i una altra de pintures a l'oli borroses i febles degudes a un tal Company, el qual me sembla que si volgués, ho faria millor, doncs exhibeix una noteta del *Passeig de Gràcia* i una *dona parant taula*, bastant prometedores.

El que té de fer En Company és anar en compte a triar-se els *companys*, perquè em sembla que va amb males companyies.—C. ARBÓ

ESQUELLOTS

Com cada any, al entrar la caloretta, es revifen els Jocs Florals de barriada.

Damunt la taula tenim ara els cartells de dos certàmens literaris.

El primer és el d'un que's celebrarà a Santa Eulàlia de Vilapiscina, presidit per don Angel Guimerà, per al que s'ofereixen vinticinco premis bastant recomanables.

L'altre és el d'uns Jocs Florals que prepara la Societat Iris, de Mataró.

En aquest certàmen, que el titulen *humorístic*, s'ofereixen 10 pessetes a una poesia de tema lliure.

Si fossim versaires, hi enviariem una *Oda als Escarncits*; a veure si la premien.

Perquè això ja no és fer humorisme. Això és enfume-se'n.

Una esperançadora notícia per als artistes joves, que demostra que l'art modern, quan realment val, s'estima tant com les millors peces de l'art antic.

En la subasta Engel-Gros, de les Galeries Georges-Petit (fixint-s'hi bé: *Gros-Petit*) s'han pagat fa pocs dies per un quadre: *Les bretonnes au pardon*, de Dagnan Bouveret, la friolera de 108,500 francs.

Amb el ben entès de que, a França, s'ha establert que cada cop que un quadre es revèn o passa d'una mà a l'altra, l'autor o els seus hereus cobrin un tant per cent de l'import de la subasta.

Això és una vinya, artistes!

Quines orelles alçaran els ninotaires de Sant Lluç, quan se'n enterin!

Aplec de la Sardana.

Heu's aquí una festa que cada any obté més èxit popular.

L'aplec s'ha fet tradicional, i com que's celebra a l'aire lliure, en el més engrescador dels llocs pintorescs de Barcelona, per mica que hi ajudi el bon temps, la festa esdevé solemnitat.

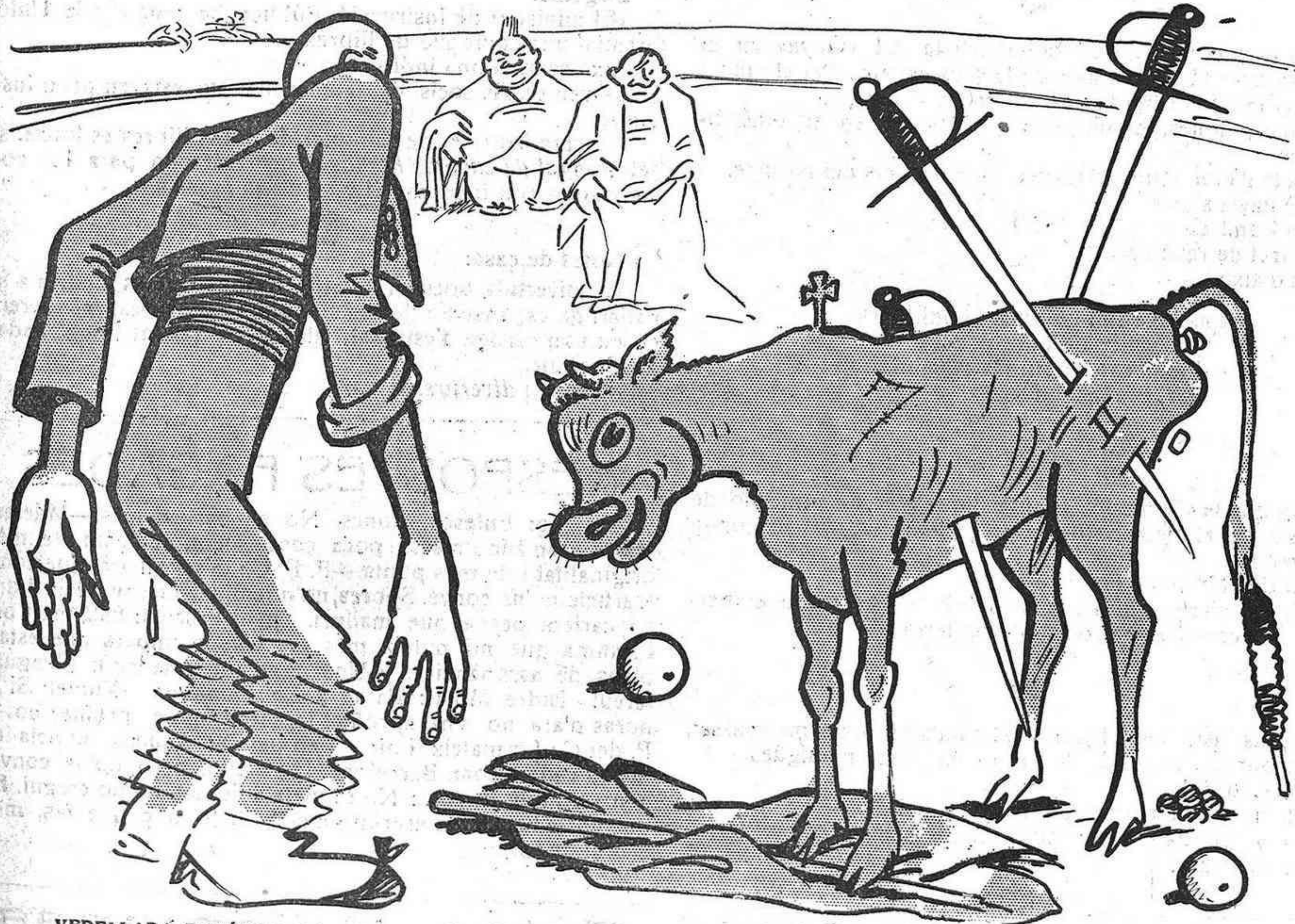
Així ha ocorregut enguany: tant al matí a l'era de la «Vila Joana», com a la tarda a Les Planes, la gentada fou enorme. De joves lluiïts, i de noies maques amb els xamosos llacets barrats, no'n vulguin més.

Els sardanistes disfrutaren de valent, i els altres també. La nostra dansa nacional, cada jorn més airosa i simbòlica fou homenatjada com se mereix.

Una coral felicitació als benemèrits organitzadors i... Vaja, que ens han quedat ganes de tornar-hi.

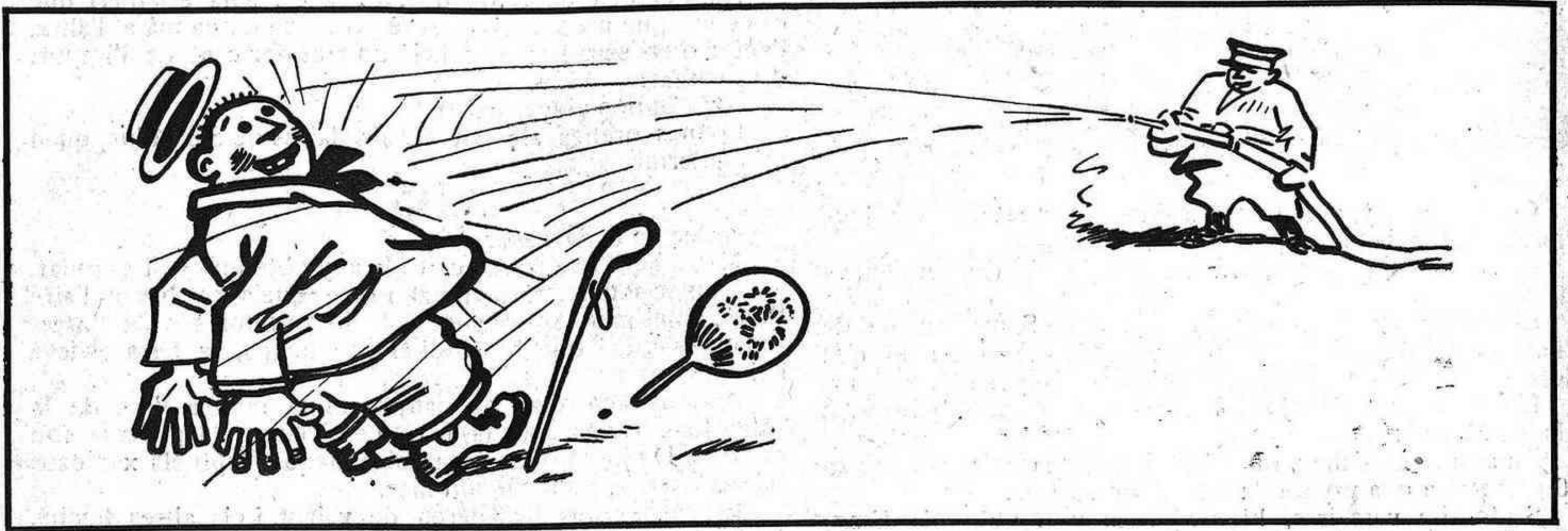
No sabem perquè, plens de bona fe, alguns diaris barcelonins s'entretenen encara cada dia omplint una columna amb els preus senyalats en els mercats per al peix, la carn i les verdures.

Si el redactor que's cuida d'aqueixa estadística *fula* es prengué la molèstia un dia tan sols, d'anar al mercat a

VEDELLADA BENÉFICA

El vedell, avorrit.—Llegeix-me un drama, home, que enllestiràs més aviat.

SORTINT DE BELLES ARTS

—Diguin el que vulguin... En art, no hi ha res com l'aigua-fort.

comprar quatre mollets, mitja terça de la mitjana o una lliura de pèsols, veuria que lo dels preus marcats és una *enredada*... i l'endemà potser se ocuparia de posar al diari coses més interessants.

Prou moixigangues, doncs; i en comptes de parlar-nos d'un plet de subsistències que està vist que no els darà la gana de arreglar mai, ens parlin de *astronomia*, que és una manera més poètica de fer-nos veure les estrelles.

A la sortida del mitin tradicionalista del «Goya» en el qual l'il·lustre Mella feu gala de la seva expansivitat eloqüent i carrincona, fou sentida una detonació alarmant.

Homes, dones, criatures i capellans corrien en totes direccions.

—Ja'ls tenim aquí!— cridaven espantats els del requetè.
 Què havia sigut?
 Una bomba?
 Un tret de revòlver?
 Res d'això.

Ens ho va dí un amable policia
 que's diu Robledo:

—Pasando por ahí Dalmacio Iglesias
 se tirò un pedo.

Veig que la Comissió Municipal que ha de estudiar lo de les Bases per al Metropolità en projecte ha acordat reunir-se els divendres.

Mal dia. No faran res de bò.

«Ni en viernes ni en martes, no te cases ni te embarques... ni t'enredis en carrils de sota terra.»

Segons llista dels objectes extraviats durant el mes passat, s'han trobat en l'interior dels tramvies: setze paraigües.

Déu n'hi dó!...

Ja'ls necessitarà prou, pobre Foronda!...

Per a guardar-se del xàfec que li espera amb el ferrocarril subterrani.

Un senyor s'ha anat a queixar a la policia de que li ha sigut robat l'automòbil.

Aquest senyor degué rebre una forta sotragada al ésser robat, però aconsolís pensant en la compensació.

La compensació és la tranquil·litat de consciència que ara tindrà.

Sense automòbil, no podrà esclafar impunement als pacífics vianants.

Llegeixo:

«El ministeri de Instrucció Pública ha regalat a la Unió Gremial una col·lecció de llibres.»

Això sembla una indirecta.

Es veu que'ls socis de la Gremial no estaven prou instruits.

I encara hauriem de sapiguer de quins llibres es tracta: s del *Manual de cuentas hechas* o del «Método para los comerciantes con balanza fiel y medidas exactas.»

Notes de casa:

La divertida societat «Penya Toitos» que's dedica a la ballaruga expansiva i demés sinònims barrilaires, ens ofereix el seu nou estatge d'estiu, al Palau Nice (abans Fontrobada) de Montjuic.

Mercès, i *divertirsus!*

RESPOSTES PAGADES

Reugno: Entesos, doncs. No en parlem més.—Mdelac: Massa dramàtic i massa poca cosa. Intenti quelcom de més originalitat i de més punta.—F. P. C.: S'aprofitarà quelcom. L'article no'ns convé. Sobres, no'n tenim.—Geroni Gai: Entra en cartera per a que maduri. Joan Pascual: Està molt bé. Llàstima que no puleix més els versos impars que estan plens de assonàncies.—Una comisió (Madrid): Llengua-fareu!—Isidre Molas: Passa a *La Campana*.—Xiquet: Si a horas d'ara no s'ha aprofitat ja, mirarem de aprofitar-ho.—P. del C.: Lo mateix li dic.—Pep del O.: Aqueixa notícia es massa vella.—Joan Barcelona: Ho sento, però no'ns convé, nen.—Antolí Boadas: No és mala voluntat, no ho cregui. Es que vostè hauria de escriure menos i, lo poc que fes, més acurat de forma.

TOS, CATARROS, BRONQUITIS CRÒNICAS
 SE CURAN RADICALMENTE CON LAS
 CUATRO PESETAS BOTE

Gotas Helenianas

Pidanse en Farmacias y Droguerías

Obra nova

PERE COROMINAS

Acaba de sortir

Cartes d'un Visionari

Un tom 8.^u luxosament imprès

Preu: Pessetes 4

Barcelona a la vista

(Album de fotografias)

Edició ricament
encuadernada. Pts. 14

La próxima semana
nueva edición de la
interesante novela

Vicio, no: Amor!!

del notable escritor

José Oliver Bauzá

Montserrat a la vista

Album-Guia de la famosa
montaña catalana

Precio: Ptas. 2

AVIAT NOVA IMPRESSIÓ

DEL

Diccionari

Català - Castellà & Castellà - Català

D'EN

A. Rovira i Virgili

ENCICLOPEDIA ILUSTRADA

POR

M. del TORO y GÓMEZ

<i>El fotógrafo aficionado</i>	Pesetas 0'50
<i>Los rayos X y el radio</i>	> 0'50
<i>El alcohol en la industria</i>	> 0'50
<i>La aerostación moderna</i>	> 0'50
<i>El electricista aficionado</i>	> 0'50

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

A LES PORTES DE CASA LA VILA

—Què fa, sant cristià?

—Home, així potser els murriets no tindran tanta afició a venir-hi.